

LO GERONÉS

PERIÒDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona. 1 pesseta trimestre.
Fora. 1'25 id. id.
Estranger. 1'50 id. id.
Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se'n donarà compte en lo Setmanar.

Any VI.

Dijous 15 de Juny de 1899

Núm. 258.

PARLAMENT

fet a la festa dels Jochs Florals de Barcelona lo primer diumenge de Maig de 1899 per lo President del Consistori, Dr. D. Joseph Torras y Bages, prebere.

(Continuació.)

Entre la obra social y la obra poética, entre la naturalesa física del mon y la naturalesa moral de la humanitat, hi ha essencials relacions. La Personalitat del Llegendador Summo se manifesta que és sempre la mateixa, y la infinitat del Verb, ab lo qual ha creat totes las cosas, resplendeix en la rica diversitat de lleys que ha donat a cada una de totes las existencias. Certament que sols Deu pot dirse propiament autònom; Ell únicament es lley de sí mateix, mes li ha plagut a sa bondat infinita que aquesta excelencia de la autonomia resplandís en certa manera en las naturalesas creadas, y així ha volgut que cada cosa portés una lley propia que es com la fórmula de la seva existencia. Dels àngels, que estan en lo punt més excels de la gerarquia dels sers creats, ensenyen los teòlechs que cada un individu constituïx una especie diferenta; de las plantas y animals nos esplican los naturalistas la norma de sas inmensas varietats; los sociòlechs, estudiosos observadors del humà consorci, troban que totes las entitats que forman la naturalesa social, famílias, pobles, regions, universitats, institucions econòmicas, etc., portan la propia lley en sas entranyas. L' actual Pontífice Romá ha declarat devant de la Iglesia Universal, de la qual ell es lo Cap, que famílias, pobles y corporacions tentan lo dret de viure. La sabiduria popular de la nostra terra ha formulat lo principi de que cada casa es un mon. Y fins Sant Pau (1), del home individual, no en lo sentit anàrquich de Kant, sino en un sentit profundament social, afirma que en l' ordre natural, quan no ha rebut la divina influencia de la revelació, l' home es lley de sí mateix, es a dir, autònom, perquè porta la lley en las entranyas de la ànima. De manera que la Relligió, la filosofia, la ciencia, la experiencia, lo sentit popular, lo dret natural, lo dret divi positiu y l' dret canònich, declaran, no las ventatjas ó desventatjas, no la superioritat ó inferioritat del autonomisme, que aixó fora discutible, com totes las cosas de rahó que no defineix la fé, sino que estableixen lo fet legal que troban en las entranyas de la humanitat, es a dir l' autonomisme com a lley fonamental de la humana societat.

Y fins enfanzant més la consideració en los grans principis metafísichs y cristians, y contemplant la voluntat divina llegislant a totes las existencias, aixís individuals com colectivas, y donant a cada una d' ellas la fórmula del sér que posseheixen, essent cada cosa criada com un eco que encare ressona del Verb omnipotent, lo crit eixit de la boca del Altíssim; nosaltres, en la lley autonómica de cada sér, de cada colectivitat natural, hi veyem l' element divi de la existencia mundana, las ideas, los decretos del Summo Imperant, la voluntat divina reheixint, en mitj de las passions y dels repells dels homes, y en aquest sentit afirmem que la autonomia es la voluntat de Deu. Y per aquest mateix discurs nostre y per las arrels divinas que problem que té la autonomia, podém entendre que autonomia y anarquia són dos termes antitètics; que autonomia no significa independència perquè tots los sers son autònomos y, no obstant, no son independents, perquè tots ells son governats, en conformitat ab la lley de sas essencias, pel qui regeix totes las cosas del Univers. La autonomia no es la autocràcia.

Es clar, senyors, que ls ideals may se realisan completament en aquest mon d' imperfecció; que las més nobles y llegítimas aspiracions han de limitarse segons las circunstancias; que, com diu l' nostre rellanch, no s' pot matar tot lo que es gras; que las formes típiques, oviradas per la poesia y ab las quals los

poetas exaltan lo sentiment popular y encenen l' entusiasme patriòtich, may arriban a encarnarse ab tota sa plenitud en la patria terrenal. Es cert que la societat humana está subjecta a moltes y diverses condicions. Es clar que ls homes encare que ells se pensan governar no governan, sino que ells son los governats, y aixó ls ha de fer humils y prescindir de voler imposar sa voluntat al próxim; que las reconstruccions socials son difícils y cansoneras, que no es aixó cosa de bufar y fer ampollas; que es més obra de la Providencia que no pas dels homes; pero sempre oh poetas! sens defalliment ni delictes (seguint lo principi del gran O' conell) haveu de mostrar la resplendent estrella dels Jochs Florals, ab sos tres lluminosos raigs, la Patria, la Fé y l' Amor, al poble catalá, alentantlo ab la forsa y la dolsor de la poesia en la lluyta per la vida, en reivindicar lo dret d' existir segons la lley de sa propia naturalesa, en proclamar que l' esperit de Catalunya no ha mort ni morirá perquè es un esperit immortal; sens confondre may aquesta justa y noble aspiració ab caborias irrealisables, puig la sana doctrina ensenya que la autonomia, la lley de casa, l' home rule, com diuen los inglesos, no significa disgregació, avans al revés, integració racional y practica de la vida social, consolidació y matrimoni de la naturalesa y la lley y natural desvetllament de la energia pública, are sòpita.

Perque l' autonomisme, la personalitat dels pobles que tenen conciencia de sí mateixos y volen viure segons sa propia lley, y no s' volen deixar desfigurar, may s' ha de confondre, senyors, ab la superbia, ab lo menyspreu envers los altres pobles. En aquest mon tothom necessita dels altres, *va soli!*, diu l' antich profeta, ay del qui vol anar sol, que la miseria d' esperit lo matará; la compenetració dels diferents esperits es lo més potent factor de civilisació; en l' ordre natural y humá, com una lluminosa reflexió del principi sobrenatural de sa existencia, lo cristianisme, lo catolicisme, significa una inmensa compenetració d' esperits, es la religió universal, la aliansa de totes las rassas, un gloriós monument que han d' alzar a Deu tots los pobles y totes las épocas baix la direcció del Sant Esperit, qui es com l' arquitecte de la obra. La comunicació d' esperits en la historia de la civilisació assenyala sempre un avens en son camí de progrés: la comunicació de la Grecia ab la India en la Edat antiga, la d' Occident ab Orient y d' Europa y Assia en lo temps mitjval, la comunicació entre sí de tots los pobles de la terra en nostres días, han produhit un aixamplament d' esperit que may havían endevinat ni ls filosofhs ni ls poetas, y que no obstant veieren los vidents d' Israel perquè miravan lo mon, no en los llibres dels sabis de la terra, sino en la ciencia del Verb etern.

Lo Dret Civil Geroni. - Cartas Obertas

als representants de Gerona dintre la Comissió Codificadora del Dret Catal (1)

Srs. D. Joan de D. Trias y Giró y D. Marián Bassols.

Distingits senyors y juriconsults de nostra més volguda consideració: motivan eixas cartas que pensém dedicalsbi, nostre amor a las venerandas y exemplars institucions juridicas catalanas y lo fervent carinyo que sentim per las especialitats juridicas del nostre Bisbat, que forman part integrant de sa llegislació, y que al igual que las demés variants de distintas localitats y comarcas catalanas, juntas donan fesomia y riquesa al preubat valor juridich, del dret privad de Catalunya.

Sense cap autoritat, ni possehits de pretensió alguna que n' nosaltres fora temeraria, y pensant que l' digne Co-

llegi d' Advocats y Diputació han tingut molt en compte al elegirlos, sos coneixements y l' amor a nostras típiques institucions consuetudinarias; sols l' afecte que las hi professém, podia mórens a agafar la ploma y dispensar nostre atreviment, essent causa eficient d' ellas.

Are es l' hora, y en mellor temps que may, es occasió oportunissima, de vindicar per las apreciables costums gironinas, que diguis lo que s' vulga forman gran part del patrimoni juridich de nostra provincia histórica, lo lloch que ls hi pertoca dintre lo futur Códich catalá: d' obtenir pera ellas en una paraula, la sanció legal y l' autoritat pública, que, una secular existencia dintre la vida de la familia y la propietat, llur consubstancialitat ab las necessitats juridicas per nosaltres encare avuy sentidas, y sa conformació ab los principis de la més estricta justicia y del dret natural, las hi donan perfecte dret.

Cap mellor occasió, repetim, que la present, pera que tinguin consagració pel llegislador, a proposta de la Comissió de quina tots sos individus es indubtable son amor a la Nacionalitat catalana, pera que, lo que ha sigut y es encara, vida de la nostra vida y encarnació del nostre modó d' esser juridich, sigui respectat com deu esser en aquestas darrierias de segle que totes las corrents socials y politicas son de particularisme y d' especialisació, en que un home eminent en la ciencia jurídica honra de Catalunya, ocupa la polltrona ministerial de l' administració de justicia, y en que a nosaltres mateixos se ns confia la facultat de fixar la conservació del dret civil propi, per més que aquet dret d' intervenció es indiscutible, perquè ja may será una concessió lo facultar a las regions lo poder regular son dret privad; ab quals circunstancias fora imperdonable no procuressim tots a l' una, per la conservació absoluta, integra y completissima de la totalitat de nostra vida jurídica, ab las especialitats é institucions locals que la caracterisan y li donan segell peculiar.

Lo R. D. de 17 Abril prop passat y son complementari de 24 mateix mes, han plantejat la resolució d' aquet problema, de la efectivitat de conservar y del desitj d' integració de la vida jurídica regional dels distintos pobles espanyols. ¿Será la solució conforme a l' aspiració general de Catalunya? ¿S' ha estat acertat en lo plantejament de la qüestió? En tot cas lo temps s' encarregará d' aclarirho?

Prescindint donchs, de las qüestions generals qu' entran nyan los citats R.R. D.D. y s' involucran en ells, com lo sistema adoptat pera la conservació dels drets regionals, preferible lo de Códich al de Apéndix, de la necesaria é imprescindible interpretació autèntica y oficial, de la Lley de Bases de 1888 y del article 12 del C. C. y de la consegüent anulació ó derogació de la absurda jurisprudencia del Tribunal Suprem, Fiscalia del mateix y Direcció general dels Registres, atentatoria a nostre Dret com introductiva del trasplantat y parlamentari Consell de familia y d' altres institucions exóticas que pugnan ab l' esperit del dret catalá, establint d' un modo clar, terminant y categòrich l' estat de dretvigent en nostra terra al publicarse lo Códich Civil, qüestions abduas prévias y d' immediata resolució que deixa enlayre lo citat R. D.: de la manera com s' ha fixat la constitució y nomenament de vocals de las Comissions y d' altres que podriam esmentar. Enteném, que res d' aixó devém puntualisar y devém afondir al dirignos a V.V., si sols limitarnos a tractar, referintnos a la seva missió, desd' un punt de vista especial y d' interés per tothom, y en qual punt concret intentém fixar la ilustrada atenció de V.V. atenentnos al desitj dels ayments del dret, dels juriconsults d' aquet Collegi y fins de la opinió general de nostras comarcas, l' aspiració general sentida de que, lo dret consuetudinari de la nostra provincia histórica ó Bisbat, (1) tingui cabuda completa en lo Códich ó Apéndix que ab V.V. tenen la obligació de formular sos dignes companys los ilustrats jurisperits que componen la Comissió catalana.

Si, no hi ha dubte, aquesta es l' aspiració general dels habitants de las comarcas geroninas.

No creyém, ni sospitem sisquera que V.V. hagin d' excitar lo zel de sos cofrades en Comissió, pera que s' guar-

(1) Diben provincia histórica perquè s' adaptan sos limits als del Bisbat, com ho han confirmat en son notable *Nomenclatur histórica geogràfica de la Provincia de Gerona* los Srs. Pajol y Camps y Alsins y Torrents.

di lloch dintre lo Códich à gran part de las «*Consuetudines gerundensis*», que enclouhen casi tots los principis reguladors à que s'ajusta la vida civil del Bisbat de Gerona, més d'una quinta part del territori de Catalunya. Jamay imaginarem, que 'ls repetits juriconsults que forman la Comissió, s'oblidin de Gerona, ni desconeixin que té un dret que, encara que consuetudinari, es propi y en bona part vivent.

Sols un petit rezel nos acut devegadas à nostra pensa: lo de que, com son las costums geroninas molt desconegudas per no haberse publicat cap tractat modern sobre d'ellas, é hi há la creencia bastant generalizada de que ja están totas en desús y derogadas per la práctica essent ademés incompletas; nos temém que aytais prejudicis pugan arribar fins al sí de la Comissió. Si aixís fos, en el cas inesperat é improbable que aixó succehis, à V.V. els toca desferlas, y vindicar la existencia actual y positiva de costums juridicas, moltes de las que foren escrites en el segle XV, en nostras comarcas.

Es indubtable que V.V. en son clar criteri, están ben possehits y convensuts de que el dret consuetudinari geroní, tant las antigas costums escrites d'En Mieres, com las creadas per las novas necessitats actuals (1) forman juntas un cos de doctrina que no es tant incomplet com s'ha volgut suposar, ja que sobretot per lo que toca à las primeras, formavan en l'etat mitja un códich complet, ab més ó menys sistema, que malgrat à no estar revestit de publica autoritat, era admés y sancionat per tots los tribunals catalans y per l'antich Senat ó Audiencia de Catalunya, y alegat per tots los juriconsults de nostra terra.

Com tampoch no ignoraran V.V. que n'obstant el no haberhi molts materials acoblats à ell referents, essent no menos certa la carencia de treballs moderns escrits, hi há 'ls suficients pera fer un estudi acabat de las nostras institucions juridicas pera que sigui tingut en compte en la confecció del Apéndix, y pera desentranyar l'esperit de las costums d'En Mieres en alguns treballs mss. y en articles solts publicats en Revistas.

S'ha dit per alguns que la vigencia d'aytais costums es ilusoria, especie que no creyém nosaltres abundi en vostés, perquè sense volguer sostindre que part de las rubricas del conseller de Alfons V son derogadas per falta d'aplicació popular, com las de caracter feudal y altres, en cambi, son moltes las que tenen vida en la conciencia juridica del nostre poble y efectivitat práctica en lo medi biològic actual de nostres dias.

Aixó en la nostra opinió, son los tres prejudicis que hi ha que desvaneixer, y que s'han propagat per alguns ab desconeixement de causa, danlos molts advocats y homes de lleys com à indubitats, punts que 'ns proposém esbrinar lleugerament, per si algú encare tingués algún duple. Però com ja 'ns hem allargat més del que voliam, serà materia de las próximas.

Mentrestant y en espera d'altre ocasió rebin la seguretat de l'apreci y l'testimoni de la consideració que 'ls professa son devot s. s. q. l. b. s. m.

JOAN BTA. TORROELLA.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 7 de Juny — (2.ª convocatoria). — Reunits 8 concejals baix la presidencia del Alcalde senyor Boxa prengueren los següents acorts:

1.ª Aprobar l'acta de la sessió anterior.

2.ª Id. l'extracte d'acorts pera sa publicació en lo Buletí. Concedir permís d'obras à D. Jaume Margenat, als senyors Planas, Flaquer y C.ª y à D. Manel Catalá.

3.ª Donar un vot de gracias als professors de la Escola de Belles Arts y autorisar al Director de la mateixa pera que presenti una proposta de premis, quedant en poder del Ajuntament los treballs fets pels alumnes.

4.ª Se donà compte de la resolució del Sr. Governador desestimant lo recurs d'alsada interposat per don Camilo Brú.

5.ª Deixar vuyt dias sobre la taula lo plech de condicions del Teatre.

6.ª Deixar vuyt dias sobre la taula lo dictamen de la Comissió corresponent sobre concessió de permís pera reparar un arch del carrer Pujada de St. Domingo.

7.ª Encomanada la regeneració d'Espanya à la mateixa tayfa de polítichs causants, com diu un periòdich, de la seva degeneració, los resultats no poden esser més edificants del que son. Se fan unes eleccions generals y per més que 'l Govern assegura volguerse mantenir neutral y dexar als electors la major suma possible de llibertat y d'independencia, se confecciona com de costum un encasillat en lo ministeri de la Governació y s' deixa als cacichs locals que arreglin las cosas à son gust; veyentse trampes, falsificacions y tupinades semblants à les qu'avans se veyen y surtint unes Cortis tant allunyades de la representació real del país y dels seus veritables interessos, com les que fa anys Espanya té la desgracia de sofrir. Semor En Castelar, l' eminent orador, un jorn republicà federal y després la encarnació més perfecte de l'esperit de la rassa castellana, ab son uniformisme y son centralisme absorbent, ab son caràcter aristocràtic y dominador y ab sos

(1) Bona prova de sa existencia nos podrian donar los protocols notariais. Aixís mateix ho manifesta son valor en l'Academia de Jurisprudencia de Barcelona, en sa darrera Conferencia lo seayor Puig Samper.

somnis tradicionals de gloria guerrera y de conquista; y à propòsit de son enterro y de les seves honres, los polítichs se barallan y pretenen fer servir les seves mortals despulles, encara calentes, en profit de les seves ambicions y de les seves discordies. Se reuneix lo novell Parlament, y avans ja de constituhirse, no pot contindre los apassionaments polítichs que bullen en son sí, y desde 'ls primers dies dona lo trist espectacle d'escandalisar al país ab los seus odis y ab lo seu esperit sectari, ab sessions tumultuoses y ab discussions acalorades sobre assumptos en qui ningú té 'l valor civich de dir ab claretat lo que pensa, sortintne 'l Govern desgalabrat, la majoria desfeta y desprestigiada lo sistema parlamentari una vegada més, per no haverse trobat altre recurs pera sortir d'apuros y pera resoldre 'l conflicte, que 'l d'escamotejar lo vot dels diputats, componenda que gens diu en favor del Govern ni en favor de les oposicions.

Y axis aném passant y tirant. Los polítichs moguent fresca y preocupantse sols dels seus interessos de banderia, mentres lo Cel descarrega sobre 'ls seus caps la més forta pedregada que 'ls madrilenys recordan y que no ha sigut prou pera refredar l'ardor de los seves llyutes pel poder. Lo poble armant rimbombori en la plassa d'Aranjuez, entussiasmantse ab l'espectáculo nacional, emborraxantse y anant à trompades ab les besties y ab les persones, ab més baixes que en moltes de las accions de les guerres de Cuba y de Filipines, sense recordarse en res ni per res de les seves vergonyes ni del procedir dels qui 'l governan. Y aquestos, los governants, disposantse à escorxar al país ab impostos nous y venentse lo que resta del imperi colonial de les Espanyes.

¿Y encara hi haurà qui cregui que son los polítichs d'ofici los qu'han de salvar l'Estat espanyol?

— Lo dia 7 de Juny, aniversari de la diada del Corpus del any 1640, onejà la bandera de les quatre barres en lo balcó del Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca, essent aquest obsequiat al vespre ab una serenata pel coro que dirigeix lo senyor Vidal, que cantà varies composicions d'En Clavé y altres mestres, acabant ab la cansó popular armonisada per En Morera *Los Segadors*. Acabada la serenata pujà 'l coro al local del Centre, que correspongué à la seva atenció ab un senzill refresch, y ahont repeti algunes cansons, entre elles *Los Segadors*. Lo president del Centre los hi donà las gracias al despedirlos, fentlos hi remarcar la significació de la cansó qu'acabavan de cantar, la mateixa que fón treta en dies tristos y de dol pera la nostre terra, quan aquesta acostumada à una vida de franquesses y de llibertat en temps dels reys de rassa catalana, se veyà oprimida y vexada per reys y poderosos de sanch forastera qu'havian fet de Madrid la seva residencia y volían governar à tothom à son albir, sense cap respecte als drets y llibertats dels pobles. Llavors fón quan Catalunya, no podent aguantar més los agravis que à gratscient y ab crudeltat refinada li inferia lo privat del rey, lo Compte Duch d'Olivares d'odiada memoria, s'aixecà en pes al crit de «morin los traydors y 'l mal govern», donant lloch à una guerra que durà prop de vint anys y de la quina, si Catalunya n' sortí ab lo regoneixement dels seus drets llibertats y privilegis y ab la promesa de que aquestos serian en lo successiu conservats y respectats, l'Estat espanyol ne surtí perdenthi Portugal per un costat y per l'altre 'l Rosselló, part de Cerdanya y tots los demés territoris de l'altre banda dels Pirineus que feya més de vuyt cents anys vivian units ab Catalunya. Perxó la cansó dels *Segadors* té l'ayre trist, pero solemne y enérgich, d'un poble que 's redressa ab sentiment, mogut per la seva dignitat ultratjada, contra 'ls seus opressors; y les seves notes robustes y planyvoles arriban al fons de la ànima. No es estrany, donchs, que avuy que Catalunya veu també desconeguts sos drets y que arréu se senten y creixen remors de llibertat y aspiracions de vida propia, los *Segadors* s'hagin convertit de fet en l'himne nacional de les reivindicacions de Catalunya. Vulgui Deu que 'ls prechs de la terra sien atesos com es de justicia, y que 'l himne reivindicador no s'hagi de convertir may més en himne de guerra, corejat pel poble català, ab igual sentiment pero ab igual energia, ab les paraules «Bon cop de fals, defensors de la terra: bon cop de fals.» — Eran dos quarts de doize de la nit quan terminà la festa, que deixarà un grat recort à tots los que hi assistiren.

— Per causes independents de la nostre voluntat, va deixar de publicarse en lo darrer número de Lo GERONÉS la següent noticia:

Ha mort à Barcelona D. Francisco de Paula Miquel y Badia, professor de la Escola de Belles Arts d'aquella ciutat, crítich literari y artístich durant molts anys del *Diario de Barcelona*, autor de diferents llibres de divulgació dels coneixements artístichs y arqueològichs, y possehidor d'una rica collecció de robes, mobles, ceràmica y vidrieria de la etamitjana, essent la darrera, es à dir, la de vidrieria, sens duple la més notable y copiosa en vidres de fabricació catalana que s'conserva à la nostra terra y potser fora d'ella. Ses belles condicions de caràcter y la seva laboriositat y coneixements, li havian atret la estimació de tothom en general y particularment d'aquells que com nosaltres havian tingut la satisfacció de tractarlo. Deu haja acullit la seva ànima en lo Cel y envien à la seva familia y amichs la fonda expressió de nostre condol.

— En lo local del Parch de bombers están exposats los treballs fets pels alumnes de la Escola municipal de Belles Arts en l'últim curs.

— Ab molt lluhiment s'han celebrat les professions del Corpus per les parroquies de St. Felip y del Mercadal de la nostre ciutat, devantse fer la darrera lo dimars per haver plegut lo dilluns en que s'acostuma à celebrar. La funció

de cap d'octava à la Catedral se vegé també molt concorreguda, haventhi assistit una comissió del Excm. Ajuntament ab los corresponents gegants, aliga y nanos y la música del regiment de Guipúzcoa. També assistí nombrosa y escullida concurrencia à la funció que celebraren les monjes Adoratrius lo divendres passat, festa del Sagrat Cor de Jesús.

— Fem saber al *Correo de Gerona*, que la interpretació que s'dona à la circular del senyor Governador sobre carruatjes dedicats à la conducció de viatgers, es tal com presumiem nosaltres. Aixís es, que s'tenen per caducades totes les llicencies expedides avans del 1.ª de janer d'aquest any, obligant als duenyos de carruatjes à pendren de noves. Una n'vegèrem dissapte firmada pel governador anterior en un dels darrers mesos del any 1898, ab tots los requisits legals, que 's digué à son possehidor que pera res servia.

— Hem rebut les composicions poètiques que ab lo títol de *Sant Felip Neri* acaba de publicar lo canonge de Vich, Mossen Jaume Collell. Li doném las gracias y 'ns n'ocuparém en la secció de llibres rebuts.

— Lo dissapte que vé la associació catalanista «Los Montanyenchs» establerta à Barcelona, celebrarà ab una vetllada patriòtica, literaria y musical, la seva admissió en la «Unió Catalanista». Agrañim la invitació qu'hem rebut pera assistirhi.

— Lo die 4 d'aquest mes tingué lloch à Roma la solemne obertura del Concili americà. Lo programa del Concili comprén uns mil articles, relatius à les més capdals qüestions de doctrina, de moral, de dret canònic, liturgia, organització y propaganda catòlica. Hi assisteixen 13 arquebisbes y 40 bisbes americans, en representació dels 104 prelats de la América llatina.

— Copiém de *La Veu de Montserrat*:

«De tots los comtats de la catòlica Irlanda son ten nombrosos competidors que rivalisan ab fruyt en llurs composicions per retornar à la llenga irlandesa l'honor que li pertoca.

À Dublin s'ha celebrat el judici d'aquels treballs, presidint la festa lo Cardenal Logue, que s'interessa anys há per la renaixensa y conservació de la llenga irlandesa qu'ha parlat des de petit. Ell es el primer Cardenal, si no lo únich, de llenga irlandesa qu'ha tingut aquella gloriosament esclava nacionalitat dins del Sagrat Colegi.»

— Hem vist un riquíssim tálam, qu'han brodat le sReligioses Adoratrius d'aquesta ciutat, que 'l considerém una verdadera joya d'art decoratiu, havent cridat especialment l'atenció dels inteligents lo emblema del Sagrament que apareix brodat de ma mestre en la part inferior del cobrecel. Felicitém coralment à les senyores Adoratrius pel exquisit gust qu'han demostrat en aqueix delicadíssim treball, que 'ns plau sobremnera s'hagi fet en nostre ciutat. Felicitém també à la parroquia de Bordils, à la qu'està destinat lo tálam, que considerém digne de qualsevol Basílica, y felicitém ademés als hereus de donya Angela Ros, especialment à nostre estimat amic don Ramon María Almeda, que l'han fet confeccionar.

— Ha sigut destinat à Vitoria 'l regiment de Guipúzcoa que guárneix aquesta plassa. Lo regiment de St. Quintín, de guarnició à Manresa y Olot, lo substituirà en aquesta ciutat.

— Dissapte últim nostre estimat company N.º Alfons Alsinà, secretari del Centre Catalanista de Gerona, donà en l'Associació democràtica catalanista *Catalunya y Avant* de Barcelona una conferencia, en la quina desenrollà ab molta eloqüencia 'l tema «Catalanisme: sentiment y vivició», siguent interrompt moltes vegades pels aplaudiments del públich, y molt felicitat al acabar sa peroració.

— Divendres de la passada setmana varen contraure matrimoni en la Capella de St. Narcís de la nostre ciutat, la bella senyoreta donya Mercè Servitja, cunyada de nostre consoci don Pere Ramíó y Saura, ab lo metje de Salt don Joaquim Massa. Sia l'enhprabona y Deu los fassa ben casats.

— D'un quants dias ensà en la plassa de St. Agustí se ballan sardanas al vespre, ab gran satisfacció del jovent qu'hi acudeix en bon nombre.

— Segons un telegrama que llegim en *La Veu de Catalunya*, lo ministre de Gracia y Justicia D. Manel Duran y Bas, promulgarà molt aviat en la *Gaceta de Madrid* un Real decret regularisant los drets continguts en l'article 15 del Códich Civil.

— Després de llarga y penosa malaltia morí avans d'ahir la esposa de nostre amic lo conegut industrial vicepresidente de la Creu Roja don Joan Homs, à qui acompanyem en lo sentiment.

SECCIÓ LITERARIA

GERONINAS

Ab lo més gran sentiment lloch de participarlos hi que l'Hereu de nostre ciutat se va posar lleugerament malalt no era cosa de donarli infusions de lila y camamilla, sino qu'era precis ferli l'operació... Lo pobret s'havia tret l'antebra fora de lloch... Va acudirhi lo doctor desseguida y en cosa de poch moments, lo nostre Hereu se pogué presentar en públich ballar y somriure à la multitud apesar de l'operació soferta. Ell me va dir que ballava de mala gana: es molt presumit. Voldria que l'Ajuntament l'hi dongués un vestit millor per poguer rumberjar y fer més preja ab la Pubilla:

— Ella es dona y per ser dona fa com totas ellas, sen-

demana. M' ha aconsellat que m' sublevés. Y ella ja ho diu... ¿No ho veus com vaig jo?

— Prou qu' ho veig, prou, l' hi contesto jo avergonyat.

— Y que hi fa, contesta ella malhumorada, jo vull que més decent ¿ho sents?... Y ademés que 'ls guerrers en aquell temps anavan molt bonichs. De tots modos, si ho demanas tú ho demanaré jo.

— Y aquí te voste que la meva senyora sempre m' mame fa enfadar devegades per lo fossuda, y ja estava decidit a venjarli cop de porra. Pero ja sab voste qu' un de ser galán ab las senyoras, y a la meva per més premedada, que sigui no la puch desairar.

— Confesso, l' hi vaig contestar jo, que la seva senyora me va una mica de rahó.

— Ah! Vosté l' abona!

— Me sembla que.

— Bueno, bueno, apesar de la meva desllorigadura, ja podré escriure y axiat faré l' instancia. Are estém ocupats en ballar, quan haurém ballat prou y que'ns tancarán allá dins ja ho diré a la meva senyora: nada, vull lluhir una miqueta; ja veurá, ja veurá!

— Y si no li donan?

— Ja l' hi he dit que faré una instancia formal y que jo la meva senyora la firmaré, perque al últim ereguiu, hi hauria un nuyol de tempestat en nostre matrimoni y 's podria traduir en divorci.

— Y si no l' hi donan? vaig tornar a repetir jo.

— Si no me l' donan, fare' l' tossut, m' posaré malall, no sortiré... Veu aquesta desmanegadura ja es un sintoma de la veritat, jo com marit gegant que soch, no puch sofrir que mi senyora la gegantesa m' tracti d' aquesta manera.

Veyent que l' nostre Hereu s' exaltava per moments, vaix callar discretament y m' vaig refinar. Confesso ingenuament qu' estich molt affigit per la tempestat qu' hi puca haver en aquell dixós matrimoni. Confesso que l' Hereu parlava ab molta sinceritat, entujat per los furors de la Pubilla, y com ell no la vol desairar, insto a la quixalleta perque apoyi las sevas pretensions, que ajudadas dels grans arribaran fins als senyors Arcalde perque la digne autoritat municipal procedeixi ab justicia.

Y en obsequi al grans personatges me sembla que no puch fer més.

Si no hagues sigut aquesta nota, ja 'ls hi hauria parlat del Corpus en general: si, ha esta molt bé la professó de Corpus, animadíssima nota palpitant en que surten los uniformes y s' estrenan vestits en gran: molt reculliment al passar la Sagrada Forma; després animats comentaris y algun refresch en que las senyoretas feyan 'ls honors ab moltíssima distinció. Y després tots los geronins a la Rambla a acabar la festa ab grandíssima alegría, suspirant diumenge, per la professó de Sant Feliu, y dilluns, per la del Mercadal, perque totes dos tenen los seus partidaris:

— Bé, quina l' hi agrada més a vosté?

— La de Sant Feliu.

— Y a vosté?

— Oh! La del Mercadal es mes lluhida.

Y d' aquí s' arma una miqueta de discusió, y esperant las professons objecte de la discusió aquesta, tanco aquestas ratllas per anarlas a veure.

La professó de Sant Feliu, va oferir una miqueta d' emoció: lo cel se va carregar de nuvols, y quan ja havian passat los collets particulars ab sas respectivas bandes que lensavan al vent sos ayres marciales, quan ja 'ls domassos estavan estesos pels balcon, quatre goletas oportunnissimas tingueren a atemorisar als geronins que dessitjavan contemplar la festa.

— La professó sortirà, va dir una senyoreta forastera quan queyan las gotas oportunas, y sortirà perque no pot ploure... y no plourá.

Y no plogué: s' coneix que la mentada senyoreta es un bon barómetro, y no fa com los pagesos de montanya que pronostican y devegades erran. Donechs la professó surti, com es natural, essent també molt lluhida: los partidaris de la professó de Sant Feliu poden estar satisfets... Lo que donava gust de veure, eran los balcon adornats ab hermosas senyoretas, me va agradar molt veure introduhit l' us de tirar serpentinas: si, es una costum molt bonica y es precis que se sapiga que las serpentinas s' han de tirar de balcó a balcó, de front, de modo que de costat a altre de carrer formin una guirnalda de colors: la moda permet que se tiri al balcó de devant, encara que no 's tingui cap relació ab la familia que l' ocupa, pero de cap manera se'n pot tirar al talam sota l' qual va la Sagrada Forma, ja que 'ls de la ginesta es lo sol permés.

La professó del Mercadal es per mi la més típica y la que m' agrada més: y m' agrada, perque sembla que hi ha més expansió y alegría: com que la professó passa per carrers estrets, los vehins tots mudats treuen las cadiras a l' escera y s' hi assentan: de modo que ab lo poblats qu' estan los balcon y ab l' animació que bull abaix la nota re-

sulla d' un color molt pintoresch, que m' recorda la professó de la Barceloneta, encara que la nota no es tant intensiva: pero quan resulta lo cuadro més viu es quan la professó dona la volta a la plassa de Sant Agustí: allí s' hi illogan cadiras per esperarla, y tothom, los uns assentantse y 'ls altres passejant, tothom forma grupos: y quan arriba la professó y passa la Divina Magestat, sembla que se l' hi rendeixi homenatge més gran encare; si, es una nota impresionista que no s' descuida tant facilment perque la professó passa a entrada de foch y ab lo conjunt de la llum eléctrica, lo rengleró de llum de las aixas junt ab los tons clars dels vestits de las senyoretas en los quins la llum hi juga, més. al veure la multitud arrodillada al passar lo Santíssim y que s' va arrodillant sucesivament mentres dona la volta, es un cuadro que impresiona de veras al cristiá y al artista.

Y ahir se va fer la professó de la octava, donant per acabadas las tradicionals festas. Y no vull acabar sense deixar de fer constar que la capital s' ha vist honrada aquestos dias per la visita de familias molt distingidas d' aquesta provincia, lo qual es molt d' agrahir, y qu' han contribuhit en gran manera ab sa presencia a l' animació d' aquestas festas, y engentse, y aixó si qu' ho faré constar, bellissimas y elegants senyoretas. Y tanco lo present article, desitjant qu' aquestas familias continuin en la costum comensada y no desmayin, y fins l' any que vé, en lo que desitjo que el Corpus sigui tant ó més animat qu' aquest any.

BOSCH ARMET:
Gerona 9 de Juny de 1899.

ANUNCI JUDICIAL

EDICTO

Eu méritos de los autos de interdicto de adquirir, instados por D. Salvador Juny y Corbera, del comercio, vecino de Marsella, se profirió el Auto que a la letra copiado dice así: "Auto.—En la ciudad de Gerona a ocho de Mayo de mil ochocientos noventa y nueve. — Resultando: que D. Juan Juny Hugas, propietario, vecino que fué de Armentera, falleció en esta población a diez y nueve de Setiembre de mil ochocientos veintinueve, bajo su último y válido testamento otorgado en veintidos de Abril de mil ochocientos diez y ocho, ante el Notario D. Jaime Gener, por el cual, después de varias mandas y legados y de nombrar usufructuaria condicional a su esposa D.ª Rosa Bastó, instituyó y nombró heredero suyo a su hijo primogénito D. Jaime Juny Bastó, mediante que en el día de la muerte del testador estuviese vivo y quisiese ser su heredero y caso de haberle premuerto, a sus hijos tal como por el nombrado D. Jaime estuviesen instituidos, y para el caso de que no estuviese vivo en el día de la muerte del testador, ó viviendo no fuese su heredero, ó siéndolo muriese después sin hijos legítimos y naturales ó con tales pero que ninguno llegase a la edad de testar, en cualquiera de dichos casos le substituyó a él y a sus hijos y heredero universal instituyó a su segundo hijo don Pedro Juny Bastó si en el día de su muerte viviese y quisiese ser heredero, y caso de haberle premuerto, a sus hijos, tal como por el nombrado D. Pedro estuviesen instituidos; haciendo iguales substituciones a favor de sus restantes hijos Francisca, María y Ana, después de las cuales y queriendo prevenir que en su dicha herencia y bienes no se verificase jamás la sucesión ab intestato, quiso y dispuso que si el de dichos sus hijos ó hijas, nietos y demas descendientes por línea recta que en virtud de tales instituciones y substituciones se encontrase ser su heredero, ó bien se verificase en alguno de sus hijos la substitución de su heredero, muriese sin haber dispuesto de dicha su herencia, la lucrase y heredase el primer hijo varón del que así muriese, después el segundo y así sucesivamente los demás de grado en grado, mientras unos y otros fuesen aptos y suficientes para regir y administrar dichos bienes, sanos de entendimiento y no se encontrasen en sagradas órdenes instituidos ó profesos en cualquiera religión que les impidiese contraer legítimo y carnal matrimonio, ni hubiesen cometido crimen de lesa magestad divina ó humana, u otro por el cual incurrieran en confiscación de bienes; y no existiendo hijo varón a la primera hija del que así muriese, después a la segunda y así sucesivamente las demás, de grado en grado, con las mismas prevenciones, modo y forma que para los varones; y en caso de inexistencia de unos y otros, la lucrase y heredase su inmediato sucesor, no encontrándose vejado con alguna de las prevenciones que para los hijos ó hijas del que ab intestato muriese dejaba dispuestas, ya que en tal caso pasaría su herencia y bienes al inmediato sucesor del que tuviese tal vejación, queriendo que esto se observe tantas cuantas veces se verificase dicho caso, sobreviniendo el cual; instituyó en herederos del que así muriese a su inmediato sucesor, con las mismas prevenciones, modo y forma ya dispuestos. — Resultando: que al testa or D. Juan Juny Hugas, le sobrevivieron su esposa D.ª Rosa Bastó y sus hijos D. Jaime, D. Pedro, D.ª Francisca, D.ª María y donya Ana Juny Bastó; habiendo más tarde su viuda contraído segundas nupcias con D. Jaime Miró, falleciendo el día ocho de Febrero de mil ochocientos sesenta, entrando en posesión de la herencia D. Jaime Juny Bastó, primer heredero instituido, y poseyéndola hasta su fallecimiento que ocurrió en diecinueve Noviembre de mil ochocientos noventa y ocho, en estado de viudez, sin dejar hijos ni otros descendientes legítimos y naturales, habiendo premuerto, con fecha treinta de Agosto de mil ochocientos cincuenta y cinco, su hermano D. Pedro Juny Bastó, al que sobrevivió con su esposa D.ª Victoria Corbera y dos hijos varones don Juan y D. Salvador Juny Corbera, si bien que en seis Marzo de mil ochocientos sesenta y tres murió la D.ª Victoria y en siete Octubre de mil ochocientos ochenta y seis el don Juan en estado soltero, y por tanto sin hijos legítimos y naturales quedando de suerte como sobreviviente del primer heredero instituido D. Jaime Juny Bastó, el expresado don Salvador Juny Corbera el cual por razón de las cláusulas del calendario testamento es el llamado a la herencia del tes-

tador el repetido D. Juan Juny Hugas. — Resultando: que fundada en los antecedentes expuestos que vienen justificadas con los documentos aportados, el procurador D. Federico Bassols como apoderado del D. Salvador Juny Corbera, ha deducido demanda de interdicto de adquirir la posesión de los bienes que constituyen la herencia fideicomisa del don Juan Juny Hugas ofreciendo al efecto sumaria información acerca de que los bienes que constituyen dicha herencia poseída por su hijo y primer heredero instituido D. Jaime Juny Bastó nadie la posee a título de heredero ni de usufructuario desde la muerte de este último y terminando con la súplica de que se sirviese el Juzgado tener por interpuesto el interdicto admitiendo la sumaria información de testigos ofrecida y en méritos de todo acordar que se confiera a don Salvador Juny Corbera la posesión de dichos bienes sin perjuicio de tercero de mejor derecho dándosele en la finca que designe en voz y nombre de las demás mandando que por Escribano se hagan los requerimientos necesarios a los inquilinos, colonos, administradores ó depositarios de los demás bienes que se designarán en el mismo acto de la posesión ó después de ella para que le reconozcan como poseedor de los mismos. — Resultando: que admitida la demanda de interdicto en méritos y a continuación del expediente para perpétua memoria promovido por el mismo don Salvador Juny Corbera y en cuyo expediente obran los documentos base de dicha demanda, recibióse en el día y hora señalados la sumaria información en ella ofrecida presentándose a declarar cuatro testigos vecinos de Armentera y mayores de toda escepción afirmando todos de ciencia propia que los bienes que constituyen la herencia de don Juan Juny Hugas poseída por su hijo y primer instituido Don Jaime Juny Bastó nadie los posee a título de heredero ni de usufructuario a la muerte de este último. — Considerando: que la herencia fideicomisaria del citado don Juan Juny Hugas por virtud de las cláusulas contenidas en su último y válido testamento venido a recaer en favor del reclamante don Salvador Juny Corbera ya que ha sobrevivido y vive el primer heredero instituido don Jaime Juny Bastó, muerto sin prole. — Considerando: que el expresado don Salvador Juny con la presentación de los documentos de que su derecho deriva y la información testifical que ha suministrado ha cumplido con los requisitos que son indispensables para que pueda tener lugar el interdicto de adquirir. — Considerando: lo dispuesto en el libro segundo título veinte de la ley de Enjuiciamiento civil. — El señor don Vicente María Castellví Vilallonga, Juez de primera instancia de esta Ciudad y su partido por ante mí el infrascrito escribano dijo: Se otorga sin perjuicio de tercero de mejor derecho a don Salvador Juny Corbera, del comercio, residente en Marsella, la posesión que pide de los bienes que constituyen la herencia fideicomisaria de don Juan Juny Hugas y procedase a dársele en la finca que el mismo mismo designe en voz y nombre de las demás: háganse por el Escribano los requerimientos necesarios a los inquilinos, colonos, administradores ó depositarios de los demás bienes que se designarán en el acto de la posesión ó después de ella por el mismo señor Juny para que le reconozcan como nuevo poseedor y se confiere comisión a uno de los alguaciles de este Juzgado para que ante actuario de la posesión ordenada, a cuyo fin provéasele del correspondiente mandamiento. — Así por esto su auto lo acuerda, manda y firma el expresado señor Juez: doy fe. — Vicente María Castellví. — Ante mí, Carlos Crehuet.

Concuerda el presente inserto con su original y de ello dá fé el Escribano que autoriza.

En su virtud habiéndose dado ya la posesión a don Salvador Juny Corbera cumpliendo lo ordenado en providencia de esta fecha expido el presente con el que se hace público el auto transcripto para que en el término de cuarenta días desde su inserción en el Boletín Oficial se presenten los que se crean con mejor derecho a dicha posesión pues transcurrido sin verificarlo no se admitirá reclamación alguna contra ella.

Gerona cinco de Junio de mil ochocientos noventa y nueve. — El Escribano, Carlos Crehuet, rubricado.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del dia 10 de Juny

Especies	Mesures	Pesseles
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	17'50
Mestall	"	14'00
Ordi	"	9'00
Ségol	"	14'00
Civada	"	7'25
Besses	"	15'00
Mill	"	12'00
Panis	"	15'00
Blat de moro	"	12'25
Llobins	"	8'00
Fabes	"	12'50
Fabó	"	14'00
Fassols	"	22'00
Monjetes	"	23'00
Ous	Dotzena	01'10

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

Divendres 16. — St. Quirce y Sta. Julita, St. Francisco de Regis.

Dissapte 17. — Sts. Manel, Sabel é Ismael.

Diumenge 18. — Sts. March, Marcella y Amador.

Dilluns 19. — Sts. Gervasi y Protasi; Sta. Juliana.

Dimars 20. — St. Silveri.

Dimecres 21. — St. Palladi y St. Lluis Gonzaga.

Dijous 22. — St. Pauli y Sta. Consorcia.

Divendres 23. — Sta. Agripina.

Dissapte 24. — La Nativitat de St. Joan Baptista, y St. Fíruí.

Diumenge 25. — St. Guillem y Sta. Febronia.

Quaranta Hores.

Los dies 16 y 17 en la iglesia de St. Feliu; del 18 al 24, en la del Carme; lo 25, en la de las monjes servitas de St. Joseph.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacia Torres. Plassa de la Constitució, 3.

